

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ5 ΕΑΔΗΣΥ/2024

(άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 17 Ιανουαρίου 2024, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:30 π.μ., στα επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κομνά Τράκα γραφεία της, συνήλθε η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ») σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση ως εξής:

Πρόεδρος: Ανδρονίκη Θεοτοκάτου (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Σύμβουλοι: Ευαγγελία Κουτούπα (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Χανής (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Μέλη: Χρυσάνθη Ζαράρη

Αδάμ Καραγλάνης

Βασιλική Σκαρτσούνη

Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού

Εισηγήτρια: Καλλιόπη Μήτκα, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν, η εισηγήτρια (μέσω τηλεδιάσκεψης) και η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μ. Παναγοηλιοπούλου, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας των Μελών της Επιτροπής και τη λήψη απόφασης.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής περί προσφυγής του Γενικού Νοσοκομείου Δράμας στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στα κτήρια του Νοσοκομείου και των δομών του - Κέντρο Ψυχικής Υγείας και Δ.Ι.Ε.Κ, χρονικής διάρκειας έξι (6) μηνών, προϋπολογισθείσας δαπάνης 255.788,42€, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη, οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση).

I. Με το υπ' αριθ. πρωτ. 21268/19.12.2023 έγγραφο (αριθ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 5354/19.12.2023), το Γενικό Νοσοκομείο Δράμας αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, προκειμένου να προσφύγει στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, για την ανάθεση της εν θέματι σύμβασης.

II. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Στο κρινόμενο αίτημα το αιτούν εκθέτει τα ακόλουθα:

1. Με την υπ' αριθ. 16/2023 διακήρυξη το Γενικό Νοσοκομείο Δράμας προκήρυξε διεθνή ανοιχτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό (σ.α. ΕΣΗΔΗΣ 211361, ΑΔΑΜ 23PROC013287765 2023-08-23), για την ετήσια παροχή υπηρεσιών καθαρισμού στους χώρους του Νοσοκομείου και των δομών του, με δικαίωμα προαίρεσης για ένα επιπλέον έτος, προϋπολογισθείσας δαπάνης 541.935,00€ χωρίς ΦΠΑ και 672.000,00€ με ΦΠΑ 24% (ήτοι συνολικά για δύο έτη 1.083.870 € πλέον ΦΠΑ).

Ως κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής. Η προκήρυξη απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα προς δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις 10.08.2023, δημοσιεύτηκε στην Ε.Ε.Ε.Ε. στις 14.08.2023 και στις 23.08.2023 αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ, ενώ ως αρχική καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίστηκε η 28^η .09.2023 και ώρα 14.00 μ.μ. και ημερομηνία αποσφράγισης η 02^α .10.2023 και ώρα 09.00 π.μ.

2. Στις 18.09.2023 ο οικονομικός φορέας «GEN-KA FACILITY MANAGEMENT A.E.» άσκησε ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ τη με Γ.Α.Κ. ΕΑΔΗΣΥ 1413/18.09.2023 προδικαστική προσφυγή κατά των όρων της διακήρυξης, πλήττοντας την επάρκεια του προϋπολογισμού αυτής, στην οποία συμπεριέλαβε και αίτημα αναστολής και λήψης κατάλληλων

προσωρινών μέτρων. Με τον μοναδικό λόγο της προσφυγής του ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η προϋπολογισθείσα δαπάνη υπολείπεται του ποσού που νομίμως απαιτείται για την κάλυψη του εργατικού κόστους εκτέλεσης της υπό ανάθεση σύμβασης και, συνεπώς, δεν καταλείπεται περιθώριο για την κάλυψη των λοιπών κονδυλίων που υποχρεωτικά συνθέτουν την οικονομική προσφορά των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων [διοικητικό κόστος, κόστος εισφοράς υπέρ Ειδικού Λογαριασμού Παιδικών Κατασκηνώσεων, νόμιμες κρατήσεις υπέρ τρίτων και Δημοσίου, κόστος εργαλείων, μηχανημάτων καθαρισμού (αποσβέσεις, βλάβες, συντήρηση) και αναλωσίμων υλικών, εργολαβικό κέρδος], με αποτέλεσμα να εμποδίζεται ή, άλλως, να δυσχεραίνεται ουσιαστικά η συμμετοχή του στον διαγωνισμό με την υποβολή προσφοράς η οποία να ανταποκρίνεται στις διατάξεις του νόμου, ενώ, σε κάθε περίπτωση, καλείται να συμμετάσχει σ' αυτόν κάτω από εξαιρετικά δυσμενείς προϋποθέσεις.

3. Ενόψει της ασκηθείσας προσφυγής, η αναθέτουσα παρέτεινε τις προθεσμίες υποβολής προσφορών και διενέργειας του διαγωνισμού και ως νέα καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίστηκε η 30^η .11.2023, ημέρα Πέμπτη και ώρα 14.00 μ.μ. και διενέργειας του διαγωνισμού (με ηλεκτρονική αποσφράγιση δικαιολογητικών συμμετοχής-τεχνικής προσφοράς και οικονομικής προσφοράς) η 04^η 12.2023, ημέρα Δευτέρα και ώρα 09.00 π.μ.

4. Στις 29 Σεπτεμβρίου 2023 εκδόθηκε η υπ' αριθ. Α901/2023 απόφαση του 2^{ου} Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ (διαδικασία προσωρινής προστασίας), με την οποία ανεστάλη η πρόοδος της διαγωνιστικής διαδικασίας μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης επί της προσφυγής.

5. Επί της ως άνω προσφυγής δεν εκδόθηκε απόφαση εντός της οριζόμενης νόμιμης προθεσμίας, ως εκ τούτου τεκμαίρεται σιωπηρώς απορριφθείσα. Ακολούθως, κατά της ως άνω τεκμαιρόμενης σιωπηρής απόρριψης της προσφυγής ο προσφεύγων οικονομικός φορέας άσκησε, στις 24.11.2023, ενώπιον του αρμοδίου Διοικητικού Εφετείου Κομοτηνής, τη με ΑΚ 113 αίτηση ακύρωσης/αναστολής, η συζήτηση της οποίας ορίστηκε για τη δικάσιμο της 23.01.2024, ενώ επί του σωρευόμενου αιτήματος χορήγησης προσωρινής διαταγής, εκδόθηκε η υπ' αριθ. ΠΔΝ407/13.12.2023 προσωρινή διαταγή της Δικαστή του Εφετείου Κομοτηνής, με την οποία διατάχθηκε η αναστολή της εκτέλεσης της ως άνω σιωπηρής απόρριψης της ασκηθείσας προδικαστικής προσφυγής, ενόψει της επιβαλλόμενης στην ΕΑΔΗΣΥ υποχρέωσης εξέτασης και απόφασης επ' αυτής (ΣτΕ 194/2022). Λόγω παρέλευσης χρονικού διαστήματος πλέον των 15 ημερών από την κατάθεση της αίτησης ακύρωσης-αναστολής κατά τη διάρκεια του οποίου δεν είχε εκδοθεί απόφαση επί του αιτήματος προσωρινής διαταγής, με την αριθ. πρωτ. 20850/12.12.2023 (ΑΔΑ 6ΓΓΩ4690ΒΡ-ΑΓΗ) απόφαση της Διοικήτριας του Νοσοκομείου, ανακοινώθηκε η συνέχιση της διαγωνιστικής διαδικασίας κατ' επίκληση των διατάξεων του άρθ. 372 παρ. 6 και 8 του ν. 4412/2016. Με την απόφαση αυτή ορίστηκαν νέες ημερομηνίες κατάθεσης των προσφορών, με έναρξη υποβολής την Τετάρτη 13.12.2023,

καταληκτική ημερομηνία υποβολής την Πέμπτη 11.01.2024 και ημερομηνία αποσφράγισης τη Δευτέρα 15.01.2024.

6. Στις 14.12.2023 κοινοποιήθηκε στην αναθέτουσα η ΠΝΔ 407/13.12.2023 προσωρινή διαταγή της Δικαστή του Εφετείου Κομοτηνής (αριθ. πρωτ. 21102/14.12.2023). Προς συμμόρφωση, με την υπ' αριθ. πρωτ. 21131/15.12.2023 (ΑΔΑ: Ω8664690BP-INT) απόφαση της Διοικήτριας του Γ.Ν. Δράμας ανακοινώθηκε η αναστολή της διαγωνιστικής διαδικασίας (διακήρυξη 16/2023).

Με βάση τα ανωτέρω, το Γενικό Νοσοκομείο Δράμας υπέβαλε το υπό εξέταση αίτημα, δεδομένου ότι η τρέχουσα σύμβαση καθαριότητας που συνήψε βάσει της υπ' αριθ. 20/2021 διακήρυξης με την αναδειχθείσα ως οριστική ανάδοχο «ΓΕΝ-ΚΑ Α.Ε.» λήγει στις 28.02.2024.

III. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

7. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι:

«2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη».

IV. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

8. Το Γενικό Νοσοκομείο Δράμας (ΝΠΔΔ), το οποίο υπάγεται στην 4η Υγειονομική Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, αποτελεί μη Κεντρική Αναθέτουσα Αρχή, καθώς δεν συμπεριλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016. Αντικείμενο του αιτήματος είναι η προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 του ίδιου ως άνω νόμου.

9. Η προτεινόμενη, βάσει του εξεταζόμενου αιτήματος, σύμβαση, συνολικής εκτιμώμενης αξίας διακοσίων πενήντα πέντε χιλιάδων επτακοσίων ογδόντα οκτώ ευρώ και σαράντα δύο λεπτών (255.788,42 €) μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, υπερβαίνει το ποσό του

κατώτατου ορίου της εκτιμώμενης αξίας συμβάσεων υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές του άρθρου 5 παρ. γ του ν. 4412/2016, όπως αυτό ισχύει μετά τη θέση σε ισχύ του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2495 της Επιτροπής της 15ης Νοεμβρίου 2023¹ και του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2496 της Επιτροπής της 15ης Νοεμβρίου 2023², όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής για τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων κατά τα έτη 2024-2025, ήτοι τις 221.000,00€ χωρίς ΦΠΑ. Ως εκ τούτου, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή της σύμφωνης γνώμης της κατά το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016.

10. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις, με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (βλ. ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις, οι οποίες συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας (βλ. ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 10ης Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10ης Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C- 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32). Συναφώς, η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να περιλαμβάνει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους επιλέγεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. ΣτΕ 1747/2011, 1987/2021).

---

¹ (Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ Σειρά L της 16.11.2023)

² (Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ Σειρά L της 16.11.2023)

Ειδικότερα, για την εφαρμογή της επικαλούμενης νομικής βάσης απαιτείται η σωρευτική συνδρομή των ακόλουθων προϋποθέσεων:

- α)** η ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης μη απορρέουσας από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής,
- β)** η ύπαρξη κατεπείγοντος, μη συμβιβαζόμενου με την τήρηση των προθεσμιών διενέργειας διαγωνισμού και
- γ)** η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και του εξ αυτής απορρέοντος κατεπείγοντος.

Υπό τη συνδρομή των ως άνω προϋποθέσεων, η προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση επιτρέπεται μόνο στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, όπως ρητά επιτάσσει η σχετική διάταξη του άρθρου 32 παρ.2 περ. γ' της Οδηγίας 2014/24 (ΣτΕ 1987/2021 σκ. 12).

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία δεν ήταν γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της και τα οποία κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο προγραμματισμό εκ μέρους της των ενεργειών που ήταν αναγκαίες για την αντιμετώπισή τους (Ελ.Συν. Τμ. VII 1080/2022 σκ. 6).

Περαιτέρω, υπό την επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης δικαιολογείται η ανάθεση εκείνων μόνο των εργασιών που είναι απολύτως αναγκαίες και συνδέονται αιτιωδώς με τα απρόβλεπτα γεγονότα και όχι η κάλυψη των τακτικών (πάγιων) αναγκών της αναθέτουσας αρχής, το δε βάρος απόδειξης της σωρευτικής συνδρομής των προϋποθέσεων προσφυγής στην ως άνω εξαιρετική διαδικασία το φέρει η αρχή που τις επικαλείται (βλ. Ελ.Συν. 1494/2022 VII Τμ, ΣτΕ 1987/2021, Γνώμες της Αρχής Δ401 47/2022).

12. Στην υπό κρίση περίπτωση, ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

i) Η αναθέτουσα αρχή, προκειμένου να καλύψει από 29.02.2024 και εφεξής τις ανάγκες καθαριότητας των κτηρίων του Νοσοκομείου και των δομών που υπάγονται στην αρμοδιότητά της, προχώρησε στη διενέργεια διεθνούς ανοιχτού διαγωνισμού για την ανάδειξη αναδόχου για δύο (2) συνολικά έτη (αρχική διάρκεια 1 έτους, με δικαίωμα προαίρεσης για 1 ακόμη έτος). Η νέα διαγωνιστική διαδικασία εκκίνησε επτά (7) περίπου μήνες πριν τη λήξη (στις 28.02.2024) της συναφθείσας βάσει της προηγούμενης προκήρυξης και νυν υπό εκτέλεση σύμβασης. Ενόψει της ασκηθείσας προδικαστικής προσφυγής κατά των όρων της διακήρυξης και με δεδομένο ότι η Αρχή δεν άσκησε την αρμοδιότητά της εντός της προβλεπόμενης νόμιμης προθεσμίας (άρθρα 365 παρ. 4 και 367 παρ. 1 του ν. 4412/2016), ο οικονομικός φορέας «ΓΕΝ-ΚΑ Α.Ε.» άσκησε εμπροθέσμως αίτηση ακύρωσης/αναστολής ενώπιον του αρμοδίου Δικαστηρίου (άρθρο 372 του ν. 4412/2016), αιτούμενος συγχρόνως τη χορήγηση προσωρινής διαταγής για την αναστολή

της διαγωνιστικής διαδικασίας, η οποία χορηγήθηκε, η δε συζήτηση της αίτησης ακύρωσης ορίστηκε για τη δικάσιμο της 23^{ης} .01.2024.

ii) Η ως άνω διοικητική και ακολούθως δικαστική εμπλοκή της διαγωνιστικής διαδικασίας εκκίνησε στις 18.09.2023, πριν την υποβολή οποιασδήποτε προσφοράς στον οικείο διαγωνισμό. Η προβαλλόμενη στην προδικαστική προσφυγή και στην αίτηση ακύρωσης-αναστολής αίτση, ωστόσο, δεν έχει κριθεί οριστικά από την ΕΑΔΗΣΥ ούτε από το αρμόδιο Διοικητικό Εφετείο. Σε κάθε περίπτωση, η παράλειψη άσκησης της αρμοδιότητας της ΕΑΔΗΣΥ, εντός της νόμιμης προθεσμίας, καθώς και η άσκηση ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Κομοτηνής αίτησης ακύρωσης-αναστολής κατά της τεκμαιρόμενης σιωπηρής απόρριψης της ασκηθείσας προδικαστικής προσφυγής, η συζήτηση της οποίας έχει οριστεί για τη δικάσιμο της 23.01.2024, έχουν επιφέρει πρόσθετη καθυστέρηση στη διαγωνιστική διαδικασία, η οποία –μάλιστα– έχει ανασταλεί βάσει της χορηγηθείσας προσωρινής διαταγής. Η πρόσθετη αυτή καθυστέρηση αντικειμενικά δεν μπορούσε να προβλεφθεί από την αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγεται στη σφαίρα ευθύνης της, ενόψει και των δεδομένων που είχε υπόψη της από την προηγούμενη διαγωνιστική διαδικασία, η οποία ολοκληρώθηκε εντός οκτώ περίπου μηνών (βλ. ιδίως Δ123ΕΑΔΗΣΥ/2023, Δ117ΕΑΔΗΣΥ/2023, Δ21ΕΑΔΗΣΥ/2023, Δ19ΕΑΔΗΣΥ/2023, Δ8ΕΑΔΗΣΥ/2023, Δ12ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ27/2022, Δ98/2020 και Δ33/2021 Γνώμες της Αρχής).

Τα ανωτέρω γεγονότα, σε συνδυασμό με την επικείμενη λήξη της τρέχουσας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στις 28.02.2024, δημιουργούν συνθήκη κατεπείγοντος, καθόσον η ανάγκη τήρησης των συνθηκών υγιεινής και καθαριότητας των κτηρίων στέγασης των υπηρεσιών της αναθέτουσας είναι αδύνατο να καλυφθεί με άλλον τρόπο κατά το προσεχές χρονικό διάστημα. Ενόψει δε της φύσης του αντικειμένου δραστηριότητας της αναθέτουσας, ήτοι της παροχής υπηρεσιών υγείας, και λαμβάνοντας υπόψη ότι στα κτήρια των υπηρεσιών της νοσηλεύονται και περιθάλπονται ασθενείς, απασχολείται μεγάλος αριθμός εργαζομένων, ενώ καθημερινά προσέρχεται, επίσης, μεγάλος αριθμός πολιτών στα εξωτερικά ιατρεία, η ανάγκη ανάθεσης των υπηρεσιών καθαριότητας παρίσταται πράγματι κατεπείγουσα για την προστασία της δημόσιας υγείας και δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που τάσσουν άλλες τακτικές διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων. Συναφώς, ο κατεπείγων χαρακτήρας της υπό ανάθεση σύμβασης συνδέεται αιτιωδώς με τα άνω διακλυτικά γεγονότα που προκάλεσαν σημαντική καθυστέρηση στη διενέργεια της διαγωνιστικής διαδικασίας.

Επισημαίνεται, ότι λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της επικαλούμενης διάταξης, η εφαρμογή της επιτρέπεται για την προσωρινή και άμεση κάλυψη των κατεπειγουσών και επιτακτικών αναγκών και όχι του συνόλου των πάγιων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας, ενώ για τις υπηρεσίες που είναι απαραίτητες μετά την περίοδο της προσωρινής κάλυψης της κατεπείγουσας ανάγκης η αναθέτουσα έχει τη δυνατότητα να προσφύγει σε ανοιχτή ή κλειστή διαδικασία, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Επομένως, το κατ' επίκληση της ανωτέρω διάταξης του ν. 4412/2016 αίτημα πρέπει να

υποβάλλεται στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο (βλ. ενδεικτικά Δ127/2018, Δ75/2019, Δ84/2019, Δ 33/2021 Γνώμες της Αρχής).

Εν προκειμένω, προς αιτιολόγηση της αιτούμενης διάρκειας της σκοπούμενης σύμβασης, βασίμως προβάλλεται ότι το χρονικό διάστημα των έξι (6) μηνών εμπίπτει στην έννοια του απολύτως απαραίτητου μέτρου, ενόψει της δικαστικής εκκρεμότητας της τρέχουσας διαγωνιστικής διαδικασίας και της αβέβαιης εξέλιξής της.

Σε κάθε περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να προβεί στη λύση της σύμβασης που θα συναφθεί με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, εφόσον αναδειχθεί ανάδοχος σε προγενέστερο χρόνο από την εκκρεμή διαγωνιστική διαδικασία.

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή αποφασίζει ομόφωνα:

Την παροχή **σύμφωνης γνώμης** περί προσφυγής του Γενικού Νοσοκομείου Δράμας στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στα κτήρια του Νοσοκομείου και των δομών του - Κέντρο Ψυχικής Υγείας και Δ.Ι.Ε.Κ, χρονικής διάρκειας έξι (6) μηνών, προϋπολογισθείσας δαπάνης 255.788,42 €, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (*κατεπείγουσα ανάγκη, οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση*), λόγω συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων.

Αθήνα, 17 Ιανουαρίου 2024

Η Πρόεδρος

Ανδρονίκη Θεοδοκιάτου